

**INQUISITIO HAERETICAE PRAVITATIS
NEERLANDICA; GESCHIEDENIS DER
INQUISITIE IN DE NEDERLANDEN TOT
AAN HARE HERINRICHTING ONDER
KEIZER KAREL V (1025-1520)**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649097821

Inquisitio haereticae pravitatis Neerlandica; geschiedenis der inquisitie in de Nederlanden tot aan hare herinrichting onder keizer Karel V (1025-1520) by Paul Frédéricq

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

PAUL FRÉDÉRICQ

**INQUISITIO HAERETICAE PRAVITATIS
NEERLANDICA; GESCHIEDENIS DER
INQUISITIE IN DE NEDERLANDEN TOT
AAN HARE HERINRICHTING ONDER
KEIZER KAREL V (1025-1520)**

GESCHIEDENIS
DER
INQUISITIE IN DE NEDERLANDEN

HOOGESCHOOL VAN GENT

Werken van den practischen leergang van vaderlandsche geschiedenis

van Prof. PAUL FREDERICQ

VII

INQUISITIO HAERETICAE PRAVITATIS
NEERLANDICA

GESCHIEDENIS

DER

INQUISITIE IN DE NEDERLANDEN

TOT AAN

HARE HERINRICHTING ONDER KEIZER KAREL V

(1025-1520)

DOOR

Dr. PAUL FREDERICQ

GEWOON HOOGLEERAAR AAN DE FACULTEIT VAN WISNEGEBORTE EN LETTEREN
DER HOOGESCHOOL VAN GENT

TWEEDE DEEL

DE NEDERLANDSCHE INQUISITIE TIJDENS DE VEERTIENDE EEUW

GENT
J. VUYLSTEKE

'S-GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF

GENT, DRUKKERIJ VICTOR VAN DOGSBIAERE

1897

AAN

HENRY CHARLES LEA

SCHRIJVER VAN HET STANDAARDWERK

A History of the Inquisition in the Middle Ages

DANKBAAR OPGEDRAGEN

Degenen, die zich de moeite zouden getroosten in eenig tijdschrift of dagblad dit werk te bespreken, zullen mij hoogst verplichten, indien zij er mij kennis van willen geven, en alle recht op mijne dankbaarheid verwerven met mij een afdrukje hunner recensie te laten geworden.

P. F.

INHOUD

	BLZ.
Voorbericht	XIX
EERSTE HOOFDSTUK. — DE GODSDIENSTIGE BEROERINGEN IN DE NEDERLANDEN TIJDENS DE 14 ^{de} EEUW.	1-10

De 14de eeuw, een tijdvak van crisis voor het Pausdom en van algemeene beroering in het geloof, ook in de Nederlanden. — Jan van Ruusbroec's uitspraken over de ketters van zijnen tijd. — Stoutheid in de uitlegging der II. Schrift. — Ontkenning van het II. Sacrament des Altaars. — Gruwelijk pantheïsme. — De kettersche mystieken. — Vier voornaame soorten van ketters in de Nederlanden. — De volmaakte armen van geest. — Het schouwend leven. — Verachting der H. Kerk. — Godsdienstig nihilïsme.

TWEDE HOOFDSTUK. — DE INQUISITIE EN DE EERSTE VERVOLGINGEN TEGEN DE VRIJE BROEDERSCHAPPEN DER BEGIJNEN EN BEGGARDEN.	11-39

Opkomst der Begijnen en Beggarden in de Nederlanden. — Tegen het einde der 13de eeuw geraakt zij in kwaden reuk. — Verordeningen van het provinciaal concilie van Trier (1277). — Hunne veroordeeling door Hendrik I van Virnenburg, aartsbisschop van Keulen (1297), en door Boudewijn, aartsbisschop van Trier (1310). — Kettergeding te Parijs tegen de Henegouwsche begijn Margaretha Porete. — Hare verbranding aldaar (1310). — Afschaffing der Begijnenorde door paus Clemens V op het Algemeen Concilie van Vienne (1311). — Veroordeeling van de Beggarden en Begijnen der Duitsche landen op hetzelfde Concilie (1311). — Uitvoering dier decreten in de Nederlandsche bisdommen, na 1317. — Acte van Frederik II van Zyrik, bisschop van Utrecht (1318).

— Overgang tot de Franciskanerorde als redmiddel der Begijnen ablaar. — Synode van Utrecht tegen de Beggarden en Begijnen (1319). — De Zeeuwsche en Hollandsche Begijnen ontsnappen aan de afschaffing, dank aan de bescherming der graven en der wereldlijke overheden. — In de andere Nederlandsche bisdommen stoort men zich niet aan de decreten van Vienne. — Bullen van paus Johannes XXII om de rechtgeloofige Begijnen der Nederlanden in hare eer te herstellen. — Bul van 1318 (*Racio recta*). — Beschermingsbul ten gunste der Brabantsche Begijnen (1319). — Verzoening der Begijnen van Vilvoorde (1319). — Bul van 1320, waarbij Johannes XXII aan de Nederlandsche bisschoppen een onderzoek voorschrijft om de Begijnen van alle verdenking te zuiveren (*Cum de mulieribus*). — Traagheid der Nederlandsche bisschoppen. — Gunstige afloop van het onderzoek voor de Begijnen van Brussel en Antwerpen (bisdom Kamerijk) in 1323 en 1324, van Luik, Tongeren, Maastricht, St Truiden, Leuven, Tienen, Zoutleeuw, Diest, Borculoen, Hasselt, Aarschot en Roermond (bisdom Luik) in 1324 en 1325, en van Brugge, Aardenburg, Damme en Gent (bisdom Doornik) in 1328. — Omstandig verhaal van het onderzoek in het graafschap Vlaanderen. — Memorie tot verdediging der Gentsche Begijnen. — Volledige eereherstelling der Nederlandsche Begijnen, buiten een zeker gedeelte van het bisdom Utrecht. — Ook de Beggarden werden in de Nederlanden niet verontrest ondanks de decreten van Vienne. — De Beggarden te St Omaars (bisdom Terwaan) in 1331. — De Beggarden te Middelburg (bisdom Utrecht) in hetzelfde jaar. — Hunne levenswijze. — De vrijspraak der Nederlandsche Begijnen was noch volledig noch afdoende. — Bullen van 1336 en van 1343.

DERDE HOOFDSTUK. — DE GEHEIMZINNIGE KETTERIN BLOEMAERDINNE (ZUSTER HADEWIJCH) EN HARE SECTE DER
 « NUWE » TE BRUSSEL EN IN DE NEDERLANDEN . . .

40-60

Het hoofdstuk van Henricus de Pomeroio over Ruusbroec's strijd tegen Bloemaerdinne († omstreeks 1396). — Geschriften van Zuster Hadewijch. — *Domicella Heilicigis dicta Blommardine*, dochter van *Wilhelmus dictus Bloemaert*, te Brussel. — Hare lyrische zangen en haar proza. — Hare lof en ontleding der mystieke liefde tot God (*Minne*). — Hare nieuwjaarlieden. — Hare visioenen in proza en hare zendbrieven. — Hare ekstazen, vooral bij het ontvaangen der communic. —